

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

Силабус навчальної дисципліни
«Основи імунoproфілактики»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра загальної і клінічної епідеміології та біобезпеки з курсом мікробіології та вірусології, вул. Приморський бульвар, 13
Викладач(-і)	Голубятников М.І., д.мед.н, професор, завідувач кафедри. Професори: д.мед.н. Бачинська О.В., д.мед.н. Савчук А.І, д.мед.н. Талалаєв К.О., д.мед.н. Гайдей В.Р. Доценти: Сервецький С.К., Федоренко Т.В. Асистенти: Герасименко Т.В., Джуртубасєва Г.М., Мельник О.А., Гриценко К.С., Костолонова Л.В., Макаренко М.О.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Мельник О.А. завуч кафедри - 0965920621, Гаврушко Т.Г. лаборант кафедри - 0681241260, olena.kozishkurt@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення дисципліни - є особливості проведення планової та екстреної імунoproфілактики інфекційних хвороб з метою припинення їх поширення серед населення.

Мета вивчення дисципліни: формування у майбутніх фахівців їхньої соціально-особистісної та професійної компетенції, основою якої є знання і вміння застосовування методики проведення імунoproфілактики інфекційних захворювань,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

актуальних для населення не тільки України, але й світу.

Завдання дисципліни:

- створення цілісної уяви про імунну систему та формування імунної відповіді
- ознайомлення з календарем профілактичних щеплень
- оволодіння способами формувати та аналізувати індивідуальний календар щеплень дітей різного віку
- засвоєння питання вибору імунобіологічних препаратів залежно від віку дитини та стану здоров'я
- засвоєння особливостей вакцинації дітей з протипоказаннями та без
- ознайомлення з способами імунотерапії та імунореабілітації
- засвоєння питань диференційної діагностики після вакцинальних реакцій та ускладнень;
- оволодіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації під час проведення імунізації;
- оволодіння вмінням проводити імунізацію населення відповідно чинного законодавства.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- особливості функціонування центральних і периферичних органів імунної системи;
- поняття вакцин;
- класифікацію вакцин;
- шляхи введення;
- порядок збереження та транспортування;
- порядок щеплень за віком;
- особливості щеплення дітей з порушенням календаря щеплень;
- особливості щеплення дітей за епідемічними показаннями;
- поняття післявакцинального періоду;
- поняття несприятливої події після імунізації;
- класифікацію післявакцинальних реакцій;
- класифікацію післявакцинальних ускладнень;
- особливості діагностики ПВУ та ПВР;
- критерії дифдіагностики ПВУ та ПВР;
- строки розвитку можливих несприятливих подій після імунізації (реакцій та ускладнень);
- перспективи розробки вакцин та вакцинопрофілактики;
- поняття термінової профілактики;
- препарати для термінової імунопрофілактики;
- види імунних сироваток та особливості їх застосування;
- принципи імунотерапії;
- принципи імунореабілітації.

Вміти:

- визначити відповідальність лікаря за правильне і своєчасне проведення щеплень
- відрізняти зміни в імунній відповіді при порушеннях різних ланок імунітету

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

- планувати обсяг профілактичних щеплень на рік
- оцінювати клінічну, імунологічну, епідеміологічну ефективність специфічної імунопрофілактики;
- складати план щеплень для дітей з порушеним календарем
- визначити відповідальність лікаря за правильну тактику в підготовці дітей з “груп ризику” до профілактичних щеплень
- визначати показання до проведення вакцинації за епідемічними показанням;
- вміти призначати противірусні і лікувальні вакцини
- проводити діагностику, профілактику, моніторинг ПВУ та ПВР
- проводити оцінку придатності до використання медико-біологічних препаратів;
- визначити відповідальність лікаря за правильне і своєчасне проведення термінової профілактики сказу та правцю.
- визначити відповідальність лікаря за правильне і своєчасне введення протидифтерійної та протиботуліністичної сироватки.
- визначити відповідальність лікаря за правильне і своєчасне проведення імунокорекції та імунореабілітації

Оволодіти навичками:

- організовувати проведення профілактичних щеплень відповідно до Календаря щеплень та діючих схем імунізації;
- заповнювати відповідну документацію про випадок ПВУ чи ПВР ,проводити оперативне розслідування
- організовувати і проводити профілактичні щеплення та туберкулінодіагностику;
- підбирати імунобіологічні препарати для певних вікових категорій дітей та

дорослих;

- розраховувати кількість медико-біологічних препаратів, необхідних для проведення щеплень;
- організувати термінову профілактику сказу
- організувати термінову профілактику правцю;
- організувати термінову профілактику дифтерії;
- організувати термінову профілактику ботулізму;
- оцінити клінічну ефективність специфічної імунопрофілактики;
- оцінити імунологічну ефективність специфічної імунопрофілактики;
- оцінити епідеміологічну ефективність специфічної імунопрофілактики
- оцінювати стан імунної відповіді.
- адекватно вибирати з основних видів імуномодуляторів.
- своєчасно діагностувати побічні реакції і ускладнення при проведенні імунотерапії.
- підібрати імунобіологічні препарати для певних вікових категорій дітей та дорослих
- вести журнал обліку та використання вакцин та анатоксинів.
- заповнити журнал і карту профілактичних щеплень;

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

Форми навчання:

Дисципліна буде викладатися у практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні поняття: імунітет, імунні органи, імунокомпетентні клітини, види імунітету(специфічний, не специфічний, видовий, активний, пасивний, природжений, набутий), цитокіни, імуноглобуліни. Особливості імунної системи в різні вікові період.

Тема 2. Імунопрофілактика. Поняття вакцини. Класифікація. Основні представники. Вимоги до вакцин. Шляхи їх введення. Періоди імунної відповіді по титру антитіл. Імунологічна пам'ять.

Тема 3. Профілактичні щеплення в Україні. Наказ МОЗ України від 14.08.2014 р. №551 «Про удосконалення проведення профілактичних щеплень в Україні» зі змінами від 18.05.2018 Наказ № 947 "Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні". Календар профілактичних щеплень. Вакцинні препарати, що застосовуються. Перелік медичних протипоказань до проведення профілактичних щеплень.

Тема 4. Особливості щеплення дітей з порушенням календаря щеплень. Тема 5. Вакцинація за епідемічними показаннями. Вакцини проти особливо небезпечних інфекцій. Протівірусні вакцини. Лікувальні вакцини (бруцельозна, гонококова, стафілококовий анатоксин і вакцина (рідка і суха) та інші).

Тема 6. Післявакцинальні реакції. Загальні, місцеві. Клінічні форми. Особливості діагностики ПВУ, критерії дифдіагностики. Лікування післявакцинальної патології та екстрених станів. Профілактика ПВП. Моніторинг ПВУ та ПВР. Організація щеплень. Досвід вакцинопрофілактики і ліквідації натуральної віспи. Ерадикація поліомієліту і інших дитячих інфекцій.

Тема 7. Перспективи вакцинопрофілактики щодо окремих інфекційних хвороб.

Тема 8. Серотерапія і серопротекція. Особливості застосування імунних сироваток та імуноглобулінів в профілактиці правця, сказу, ботулізму, дифтерії.

Тема 9. Імунотерапія.

Тема 10. Імунореабілітація. Вакцинація з метою імунореабілітації.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навчально-методичний посібник / Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, А.П. Волоха та ін. — 3-є видання, -К.: Медицина, 2022. — 336 с.
2. Імунопрофілактика інфекційних хвороб : навчально-методичний посібник / Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, А.П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапії, А.П. Волохи. Київ, 2020. -

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

304 с.

3. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунoproфілактики: підручник. 6-те вид. / За ред. С.К. Ткаченко, Р.І. Поцюрка .-ВСВ«МЕДИЦИНА»,. 2015

Додаткова література:

1. Клінічна імунологія та алергологія: Підручник/ Г.М. Дранік, О.С. Прилуцький, Ю.І. Бажора та ін. ; за ред. проф. Г.М. Драніка.- К.: Здоров'я, 2006.- 888 с.

2. Казмірчук В. Є., Ковальчук Л. В. Клінічна імунологія і алергологія.- Вінниця: Нова книга, 2006, 504 с.

3. Андрейчин М.А., Чоп'як В.В., Господарський І.Я. Клінічна імунологія та алергологія: Підручник – Тернопіль: Укрмедкнига, 2005.- 372 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Виставляється здобувачу, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу здобувача, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу; правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.
Добре «4»	Здобувач розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, виконав практичну роботу, але допустив незначні помилки під час проведення дослідження.
Задовільно «3»	Здобувач відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, визначення понять недостатні, характеризує загальні питання соціальної медицини.
Незадовільно «2»	Здобувач фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології, не виконав практичну роботу.

Форма підсумкового контролю: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізень:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.